

**ԱՌԱՐԿԱՅԱԿԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ**

ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ	ՊԱՏՄԱԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ
ԱՄԲԻՈՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅԱՆ, ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ և ԴՐԱՆՑ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱՆԵՐԻ ԱՄԲԻՈՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻՄԱՆՎԱՆՈՒՄ ԵՎ ԸՆԹԱՑԻԿ ՄՈԴՈՒԼ	ԱԶԳԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՌԱՐԿԱՅԻԴԱՍԻՉ ԵՎ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ	1410B4/13
ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ	ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ
ԿՈՒՐՍ/ԿԻՍԱՄՅԱԿ	3-րդ կուրս, 1-ին կիսամյակ
ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆՊԱՏԱԿԸ	<ul style="list-style-type: none"> • Ուսանողներին գիտելիքներ հաղորդել ազգագրության, որպես գիտության կայացման փուլերի, ազգաբանության հենքային գաղափարների, ազգի կենսագործունեությունն ապահովող գործոնների մասին: • Ուսանողներին ծանոթացնել ազգի, էթնոսի հիմնական բնութագիրը կազմող բովանդակային գործոնների հետ, • Ներկայացնել աշխարհի ժողովուրդների տիպաբանական նկարագիրը, • Հիմնավորել էթնիկական տարբերություններն ու առանձնահատկությունները՝ աշխարհագրական, մարդաբանական, լեզվաբանական, կրոնական, տնտեսամշակութային գործոններից ելնելով: • Նպաստել քաղաքացիական ակտիվ դիրքորոշման ձևավորմանը՝ ազգային նույնականացման և ինքնաճանաչման միջոցով:
ԿՐԹԱԿԱՆ ՎԵՐՋՆԱՐՅՈՒՆՔՆԵՐԸ	<p>ԳԻՏԵԼԻՔ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Բնութագրել ազգագրության, որպես գիտության զարգացման ներքին և արտաքին գործոնները; • Մահմանել ազգագրության հիմնական հասկացություններն ու ուսումնասիրման մեթոդները, • Բացատրել ազգ, էթնոս, էթնիկ ընդհանրություն, մշակույթ հասկացությունները, • Տարբերակել էթնոսի, մշակույթի տեսությունները ազգաբանության մեջ, • Նկարագրել աշխարհի ժողովուրդների դասակարգումները ազգագրության մեջ: <p>ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ինքնուրույն վերլուծել ազգագրության հիմնական հասկացությունները, • առանձնացնել էթնիկական տիպաբանության հիմնախնդիրները, • համեմատել աշխարհի ժողովուրդներին՝ դասակարգման տարբեր հատկանիշներից ելնելով, հիմնավորել պետության դերը որպես ազգի կենսագործունեությունն ապահովող գործոնի, • համադրել հայերի էթնիկական հատկանիշները մյուս ժողովուրդների հատկանիշների հետ, • ստացած գիտելիքները կիրառել դպրոցում:

--

<p>ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Վերհանել սեփական ազգի էթնիկական հատկանիշներն ու առանձնահատկությունները, • Որոշել սեփական ազգի էթնիկական հատկանիշների, ազգային մշակույթի տեղը հասարակական առաջընթացում, • Պաշտպանել հայկականը ճանաչելու, գնահատելու և պահպանելու սկզբունքները:

<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՄԱՆ ՆԿԱՐԱԳԻՐ</p>
--

<ul style="list-style-type: none"> • ԿՐԵԴԻՏՆԵՐԻ ՔԱՆԱԿ - 3/90 • ԼՍԱՐԱՅԻՆ ԺԱՄ - 32 • ԴԱՍԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ - 16 • ՍԵՄԻՆԱՐ ՊԱՐԱՊՄՈՒՆՔ - 16 • ՇԱԲԱԹԱԿԱՆ ԺԱՄ - 2

<p>ՆԱԽԱՊԱՅՄԱՆՆԵՐ</p>

<p>Նախնական գիտելիքներ հայոց պատմությունից, համաշխարհային պատմությունից, մշակույթի պատմությունից, մշակութաբանությունից, սոցիոլոգիայից՝ բակալավրի մասնագիտական կրթական ծրագրերին համապատասխան:</p>

<p>ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՌՈՒԹՅԱՆ ՄԵԹՈԴՆԵՐ</p>
--

<p>Խոսքային մեթոդներ՝ դասախոսություն, հարցախույզ, բանավեճ-քննարկում: Գործնական մեթոդներ՝ աշխատանք բաշխիչ նյութի և պատմական գրականության հետ, ինքնուրույն և խմբային աշխատանք:</p>
--

<p>ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ</p>
--

<ol style="list-style-type: none"> 1. Ներածություն: Ազգագրության որպես գիտության ձևավորումը: <ul style="list-style-type: none"> o Ազգագրության ուսումնասիրության օբյեկտն ու առարկան: o Ազգագրության կայացման փուլերը: o Ազգագրության ներդիսցիպլինար բնույթը: 2. Ազգագրության ուսումնասիրման աղբյուրներն ու մեթոդները: <ol style="list-style-type: none"> 2.2. Դաշտային ուսումնասիրությունների մեթոդ: 2.3. Գրավոր սկզբնաղբյուրների, բանավոր ավանդույթների, հնագիտական ու վիճակագրական նյութերի ուսումնասիրման մեթոդները: 3. Ազգագրության հիմնական հասկացություններն ու էթնիկական ընդհանրության հատկանիշները: <ol style="list-style-type: none"> 3.1. Ազգային գիտակցությունը որպես էթնիկական հատկանիշ: 3.2. Տարածքն ու լեզուն որպես էթնիկական հատկանիշներ: 4. Էթնոսի տեսությունը արդի ազգաբանության մեջ: <ol style="list-style-type: none"> 4.1. Ազգաբանության ռուսական դպրոցն ու նրա ներկայացուցիչները: 4.2. Էթնոսի պատմական տիպերն ու կառուցվածքը: 5. Էթնիկական գործընթացների տիպաբանության հիմնախնդիրը: <ol style="list-style-type: none"> 5.1. Էթնոմիավորող գործընթացներ: 5.2. Էթնոբաժանող գործընթացներ: Էթնիկական զատում: 6. Մշակույթի տեսությունը ազգագրության մեջ: <ol style="list-style-type: none"> 6.1. Մշակույթի սահմանումներն ու բնութագրումները գիտության մեջ: 6.2. Էթնիկական մշակույթի առանձնահատկություններն ու նկարագիրը: 7. Մշակույթը և նրա էթնիկական գործառույթները: 8. Էթնոսի մշակույթ և էթնիկական մշակույթ: 9. Էթնիկական կարծրատիպ և էթնիկական կերպար: <ol style="list-style-type: none"> 9.1. Վարքի կարծրատիպերն ու սոցիալական նորմերը:
--

9.2. Աշխարհի ժողովուրդների էթնիկական կերպարի բնութագրումները:
 10. Աշխարհի ժողովուրդների դասակարգումները:
 10.1. Աշխարհագրական և մարդաբանական դասակարգում:
 10.2. Լեզվաբանական, կրոնական և տնտեսամշակութային դասակարգում:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԻՄՆԱԿԱՆ

1. Մ.Հարությունյան, Էլեկտրոնային դասախոսությունների փաթեթ:
2. Ազգագրական հանդես, գիրք Ա- XXVI, Շուշի-Թիֆլիս, 1896-1917:
3. Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն, նյութեր և ուսումնասիրություններ, պրակ 1-26, Երևան, 2009:
4. Ավագյան Ն.Բ., Հայկական ժողովրդական տարազը, Երևան, 1983:
5. Բդոյան Վ.Հ., Երկրագործական մշակույթը Հայաստանում, Երևան, 1972:
6. Բդոյան Վ., Հայ ազգագրություն. համառոտ ուրվագիծ, Երևան, 1974:
7. Խառատյան-Առաքելյան Հ.Ս., Հայ ժողովրդական տոները, Երևան, 2000:
8. Պատրիկ Ա., Հայկական տարազ. Հնագույն ժամանակներից մինչև մեր օրերը, Երևան, 1983:

ԼՐԱՅՈՒՑԻՉ

1. Լիպս Յ., Իրերի ծագումը. մարդկության կուլտուրայի պատմությունից, Երևան, 1957:
2. Մանասյան Մ., Մարգարյան Ռ., Աշխարհի բնակչությունը, Եր., 2003:
3. Арутюнов С.А., Рыжакова С.И., Культурная антропология, М.,2004.
4. Белик А.А., Социо-культурная антропология, М.,1998.
5. Емельянов Ю.Н., Основы культурной антропологии, СПб.,1994.
6. Культурная антропология, СПб., 1996.
7. Лурье С.В., Историческая этнология., М., 1997.
8. Садохин А.П., Этнология. Учебник., М.,2000.
9. Садохин А.П., Грушевицкая Т.Г., Этнология. Учебник.,М.,2000.
10. Чеснов Я.В., Лекции по исторической этнологии: Учебное пособие, М.,1998.
11. Этнография (Под ред. Бромлея Я.В. и Маркова Г.Е.), М.,1982.
12. Этнология (Под ред. Маркова Г.Е. и Пименова В.В.), М.,1994.

ՄՏՈՒԳՄԱՆ ԵՎ
 ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՁԵՎԵՐԸ

Միջանկյալ ստուգումներ նախատեսված չեն: Եզրափակիչ ստուգումը գրավոր է՝ 100 միավոր առավելագույն արժեքով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ 35, 30 միավորային արժեքով:
 Միավորների քայլը 5 է:

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ
ԲԱՂԱԴՐԻՉՆԵՐ ԵՎ ԿՇԻՌ

1. Բաղադրիչ 1 – 10% (հաճախումներ)
2. Բաղադրիչ 2- 40% (ամփոփիչ ստուգում)
3. Բաղադրիչ 3- 10% (ընթացիկ ակտիվություն)

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ՄԱՆԴՂԱԿ

Գնահատման թվային միավորը	Տառային գնահատական	Գնահատականի պաշտոնական թվային համարժեքը
96-100	A+	5+
91-95	A	5
86-90	A-	5-
81-85	B+	4+
76-80	B	4
71-75	B-	4-
66-70	C+	3+
61-65	C	3
40-60	C-	3-
Մինչև 39	D	2

Ուսանողի ծանրաբեռնվածության աշխատաժամանակը կրեդիտ/կրեդիտ ժամ- 3/90

Հ/Հ	Թ Ե Մ Ա	Լսարանային ժամեր					Ուսանողի ինքնուրույն աշխատաժամանակը	Ուսանողի ընդհանուր աշխատաժամանակը
		Դասախոսություն	Գործնական	Լաբորատոր	սեմինար	Ուս. պրակտիկա		
1.	Ներածություն: Ազգագրության կայացումը որպես գիտություն: Ազգագրության ուսումնասիրման օբյեկտն ու առարկան:	2			2		5	9
2.	Ազգագրության ուսումնասիրման աղբյուրներն ու մեթոդները:	2			2		5	9
3.	Ազգագրության հիմնական հասկացություններն ու էթնիկական ընդհանրության հատկանիշները:	2			2		5	9
4.	Էթնոսի տեսությունը արդի ազգաբանության մեջ:	2			2		5	9
5.	Էթնիկական գործընթացների տիպաբանության հիմնախնդիրը:	2			2		5	9
6.	Մշակույթի տեսությունը ազգագրության մեջ:	2			2		5	9
7.	Մշակույթի էթնիկական գործառույթները: Էթնիկական կարծրատիպ և էթնիկական կերպար:	2			2		9	13
8.	Աշխարհի ժողովուրդների դասակարգումները:	2			2		9	13
Ամփոփիչ ստուգում								10
Ընդամենը								90